

Phiếu thông tin số 1 – Mục đích, nguyên tắc và định nghĩa

Chương 1 của *Đạo luật Sức khỏe Tâm thần 2000* (Đạo luật) (*Mental Health Act 2000 (the Act)*) quy định mục đích và nguyên tắc ứng dụng của Đạo luật. Chương này cũng định nghĩa các khái niệm then chốt được dùng trong Đạo luật, bao gồm cả khái niệm ‘bệnh tâm thần’.

Mục đích của Đạo luật Sức khỏe Tâm thần 2000 là gì?

Đạo luật này quy định về sự chấn định và điều trị không tự nguyện, và sự bảo vệ những người mắc bệnh tâm thần. Đồng thời, Đạo luật cũng nhằm mục đích bảo đảm và cân bằng quyền và tự do của những người mắc bệnh tâm thần với quyền và tự do của những người khác.

Đạo luật tập trung vào các khía cạnh của bệnh tâm thần mà các quy định pháp luật chung khác không thể giải quyết được. Đạo luật không quy định cụ thể về việc điều trị bệnh tâm thần tự nguyện vì việc này được xem giống như việc điều trị bất kỳ loại bệnh nào khác, được bảo đảm bởi các quy định pháp luật chung khác.

Đạo luật cũng quy định các tiến trình đặc biệt đối với người mắc bệnh tâm thần bị buộc tội hình sự. Các tiến trình này cho phép chuyên gia y tế khám nghiệm cũng như tạm giữ người đó tại một cơ sở khám chữa bệnh tâm thần nếu cần thiết.

Vì sao phải có các nguyên tắc?

Các nguyên tắc nhằm hỗ trợ mọi quyết định đưa ra, hoặc các hành động được thực hiện theo Đạo luật. Bất cứ ai thực thi các quyền hạn hay chức năng theo Đạo luật đều phải tuân theo các nguyên tắc này.

Các nguyên tắc này thống nhất với các nguyên tắc và quy định toàn quốc và quốc tế cũng như với các luật khác ở Queensland (nghĩa là *Đạo luật về Quyền Ủy nhiệm 1998* (*Powers of Attorney Act 1998*) và *Đạo luật về Quyền Giám hộ và Quản lý 2000* (*Guardianship and Administration Act 2000*)).

Một số nguyên tắc chủ đạo là gì?

- Những quyền con người căn bản của mỗi người, bao gồm cả sự tôn trọng nhân phẩm và giá trị cá nhân của họ phải được thừa nhận và xét đến.
- Mỗi người cần được khuyến khích và hỗ trợ để tham gia vào những quyết định có ảnh hưởng tới cuộc sống của họ, đặc biệt là quyết định về điều trị bệnh.
- Những nhu cầu và hoàn cảnh riêng của mỗi người, bao gồm cả nhu cầu về ngôn ngữ, tôn giáo và văn hóa cần được nhìn nhận.
- Tầm quan trọng của việc mỗi người được tiếp tục tham gia vào đời sống cộng đồng và duy trì các mối quan hệ hỗ trợ cần được thừa nhận.
- Việc điều trị chỉ được tiến hành nếu việc đó là thích hợp để duy trì và nâng cao sức khỏe tâm thần và sức khỏe thể chất của người đó.
- Quyền bảo mật thông tin của mỗi người phải được thừa nhận và xét đến.

- Các quyền hạn hay chức năng được thực thi theo Đạo luật phải được thực thi sao cho tự do và quyền lợi của một người chỉ bị ảnh hưởng khi không còn cách nào ít hạn chế hơn để bảo vệ sức khỏe và sự an toàn của người đó hay bảo vệ những người khác.
- Nếu các quyền hoặc sự tự do của một người bị ảnh hưởng bất lợi thì sự ảnh hưởng đó chỉ được phép ở mức tối thiểu cần thiết trong các hoàn cảnh.

Bệnh tâm thần được định nghĩa thế nào?

Bệnh tâm thần được định nghĩa là ‘*một trạng thái có đặc tính là biểu hiện rối loạn lâm sàng đáng kể về tư duy, tâm tính, nhận thức hoặc trí nhớ*’. Một quyết định cho rằng một người mắc bệnh tâm thần phải dựa trên các chuẩn mực y khoa được quốc tế công nhận.

Đạo luật này cũng nêu ra 11 trường hợp loại trừ khi xác định xem một người có bệnh tâm thần không. Những trường hợp loại trừ này bao gồm các hành vi, trạng thái hoặc hoàn cảnh mà xét riêng rẽ không được coi là bệnh tâm thần.

Ví dụ, không được phép xem một người là mắc bệnh tâm thần dựa vào:

- việc trước đây đã từng điều trị bệnh tâm thần
- một sự thiếu năng trí tuệ
- việc sử dụng rượu cồn hay ma túy
- hành vi vi phạm pháp luật hay phản xã hội.

Tuy nhiên, sự hiện diện của một hay nhiều loại trừ không ngăn cản việc xác định rằng một người mắc bệnh tâm thần. Ví dụ:

- một người có thể mắc bệnh tâm thần do sử dụng ma túy hoặc rượu cồn
- một người bị thiếu năng trí tuệ cũng có thể mắc bệnh tâm thần.

Nếu một người bị xem là mắc bệnh tâm thần thì có thể dùng biện pháp chặn định và điều trị không tự nguyện không?

Một người không thể bị chặn định hay điều trị bệnh tâm thần nếu không được sự đồng ý của họ chỉ vì người đó bị xem là mắc bệnh tâm thần. Người này cũng phải đáp ứng các tiêu chí chặn định hoặc điều trị do Đạo luật quy định. Phiếu thông tin số 2 và số 3 sẽ cung cấp thêm thông tin về việc điều trị và chặn định không tự nguyện

Thông tin thêm

Mental Health Act Liaison Officer
Mental Health Branch
Queensland Health
GPO Box 48
BRISBANE Q 4001

Điện thoại: 1800 989 451 or 07 3234 0417

Email: mha2000@health.qld.gov.au

Web: www.health.qld.gov.au/mha2000